

Je pravděpodobné, že máte akromegalii?

Otestujte se na přítomnost příznaků svědčících pro podezření na akromegalii

SEKCE C

Další příznaky a poruchy, které mohou doprovázet akromegalii

- diabetes mellitus (cukrovka)
- vysoký krevní tlak (arteriální hypertenze)
- polypy na tlustém střevě

počet dalších příznaků a poruch, které mohou doprovázet akromegalii

Pokud jste označili v dotazníku:

- 1 nebo více** akromegalických příznaků v obličeji a na končetinách (**SEKCE A**) a
- 3 nebo více** dalších příznaků svědčících pro možnou akromegalii (**SEKCE B**) a
- 1 nebo více** doprovodných příznaků a poruch, které mohou doprovázet akromegalii (**SEKCE C**)

potom Vám doporučujeme přinést tento vyplněný dotazník ke svému ošetřujícímu lékaři a požadovat specializované endokrinnologické vyšetření.

IPSEN PHARMA, Evropská 136, 160 00 Praha 6
tel.: 242 481 821, fax: 242 481 828
info@ipsen.cz, www.ipsen.cz

Pfizer, spol. s r. o., Stroupežnického 17, 150 00 Praha 5
tel.: 283 004 111, fax: 251 210 670
info.cz@pfizer.com, www.pfizer.cz

SOM/4/4-2011 SOM/2011.01.01

Otestujte se na některý z příznaků akromegalie

Σ ΒΛΙΣΤΟΥΚΗ ΑΚΛΩΜΕΓΑΛΙΑ

Osvětový projekt ZLEPŠENÍ ZÁCHYTU PACIENTŮ S AKROMEGALÍ probíhá pod oficiální záštitou České endokrinnologické společnosti a za podpory farmaceutických společností Ipsen Pharma a Pfizer.

Prof. MUDr. Michal Kršek, CSc.
III. interní klinika VFN, Praha 2

Akromegalie je vzácné onemocnění vznikající v důsledku nadměrné sekrece růstového hormonu, zpravidla nezahoubným nádorem (adenomem) podvěsku mozkového (hypofýzy). Onemocnění se rozvíjí pomalu a nenápadně a onemocnění proto bývá diagnostikováno často až po mnohaletem průběhu onemocnění, když už je přítomno nevratné poškození řady tkání a systémů.

Pouhým pohledem bývají patrné změny na hlavě (zvětšení čelisti, především dolní – bývá předkus, rozstup a zvýšená kazivost zubů, zvětšení jazyka, zvětšení nosu, nadočnicových oblouků), dále na rukou (zvětšení do šířky, široké tzv. kolíkovité prsty) a na nohou (rozšíření, typické je zvětšení pat). Pacienti často uvádějí, že jim je malý prstýnek, klobouk, musí si kupovat větší číslo bot, než v minulosti.

Nepříznivé změny však postihují celý organismus. Kloubní postižení obtěžuje pacienty bolestmi, předčasně vznikají degenerativní změny (artróza). Postižení srdce a cév (vysoký krevní tlak, postižení srdečního svalu, urychlený rozvoj aterosklerózy) vedou k významně zvýšené nemocnosti a úmrtnosti pacientů. Mírně je zvýšené riziko rakoviny tlustého střeva. K dalším příznakům patří zvýšené pocení, zvýšená činnost mazových žláz, vyšší výskyt kožních nádorků (většinou nezahoubných), poruchy ostatních žláz s vnitřní sekrecí, časté jsou otoky, typická je změna hlasu (hlubší a zhrubělý hlas). Většina uvedených příznaků je však pozorovatelná až po několikaletém trvání onemocnění.

Diagnostika akromegalie se provádí ve specializovaných endokrinologických centrech a potvrzení diagnózy spočívá v průkazu zvýšených koncentrací růstového hormonu a tzv. inzulinu podobného růstového faktoru-I (IGF-I). Součástí vyšetření je i vyšetření zahrnující posouzení sekrece všech ostatních hormonů hypofýzy k odhalení případné nadprodukce nebo naopak snížené sekrece hypofyzárních hormonů, vyšetření rozsahu zorného pole (perimetru) a zobrazovací vyšetření oblasti hypofýzy (provádíme magnetickou rezonanci, při její kontraindikaci výpočetní tomografi).

Léčbou první volby je u pacientů s akromegalií neurochirurgické odstranění adenomu hypofýzy. Při jeho neúspěchu přichází do úvahy druhá operace (reoperace) nebo cílené (stereotaktické) ozáření zbytku adenomu hypofýzy. Při přetrvávající hormonální aktivitě používáme léčbu medikamentózní ve formě tablet či účinnější léčbu injekčními preparáty.

Jak již bylo uvedeno na začátku, akromegalie se rozvíjí velmi pomalu a její diagnostika velmi obtížná. Již druhým rokem proto probíhá v České republice osvětový projekt „Zlepšení zachytu pacientů s akromegalií“, jehož cílem je zlepšit tento stav. Součástí tohoto projektu je i tento jednoduchý dotazník, s jehož pomocí se každý může jednoduchým způsobem otestovat, zda má některý z příznaků akromegalie.

Tento osvětový projekt probíhá pod oficiální záštitou České endokrinologické společnosti a za podpory farmaceutických společností Ipsen Pharma a Pfizer.

Mnoho informací o akromegalii také naleznete na internetových stránkách www.akromegalie.cz

Je pravděpodobné, že máte akromegalii?

Otestujte se na přítomnost příznaků svědčících pro podezření na akromegalii

SEKCE A

Akromegalické příznaky na obličeji a končetinách. Mezi tyto příznaky patří:

- změny vzhledu/tvaru obličeje (*zhrubění rysů*)
- vystupující dolní čelist
- vystupující čelo
- široký kořen nosu, velké uši
- rozšířené mezizubní prostory s častou zubní kazivostí
- zvětšené rty
- velký jazyk (*pocit, že překáží v ústech*)
- zvětšené ruce nebo nohy, projeví se často potřebou větší velikosti prstenu nebo čísla bot

počet pozorovaných akromegalických příznaků na obličeji a končetinách

SEKCE B

Další příznaky svědčící pro možnou akromegalii:

- chrápání nebo spánková apnoe (*delší přestávky v dechu ve spánku*)
- bolesti kloubů, bolesti páteře
- pocit brnění rukou a nohou
- bolesti hlavy
- zhrubělý hlas
- nadměrné pocení a zvýšeně mastná pleť
- pocit zvýšené únavy
- změny na kůži (*kožní výrůstky/nádorky*)
- nepravidelné menstruační krvácení
- výtok mateřského mléka z prsů mimo období kojení
- problémy s potencí
- zvětšení štítné žlázy
- porucha zraku (omezení zorného pole) nebo ztráta zraku
- syndrom karpálního tunelu (*postižení zápěstí, způsobující bolesti a poruchy čítí v oblasti ruky*)

počet pozorovaných akromegalických příznaků na obličeji a končetinách